

Tove

TŪVE JĀNSONE
**MAZIE TROĻI,
un LIELIE PLŪDI**

Tūves Jānsones zīmējumi

No zviedru valodas tulkojusi
Mudīte Treimane

ZVAIGZNE ABC

821.113.5-93

Ja 606

Tove Jansson

SMÅTROLLEN OCH DEN STORA ÖVERSVÄMNINGEN

© Tove Jansson, 1945, Moomin Characters™

Published in Latvian by arrangement with Rights & Brands.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Mudīte Treimane

© Izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2012, 2023

ISBN 978-9934-0-2389-7

ISSN 1407-3730

Bija 1939. gada kara laika ziema. Darbs stāvēja dīkā, tāpēc likās pilnīgi nevajadzīgi mēģināt zīmēt bides.

Varbūt tas ir saprotams, ka man piepeši radās vēlšanās uzrakstīt kaut ko, kas sāktos ar “Reiz dzīvoja”. Turpinājumā vajadzētu būt pasakai, bet es, vairīdamās rakstīt par prinčiem, princesēm un maziem bērniem, to vietā par tēlu izvēlējos dusmīgo būtni, ko zīmēju paraksta vietā zem savām karikatūrām un nosaucu viņu par trollīti Muminu.

Pusgatavais stāsts tika aizmirsts līdz 1945. gadam. Tad kāds draugs man teica, ka no tā taču varot iznākt grāmata bērniem: “Pabeidz rakstīt un ilustrē to, varbūt izdevniecība paņems.”

Es iedomājos, ka nosaukumam vajadzētu būt saistītam ar trollīti Muminu: kā viņš meklē tēti – pēc grāmatas “Kapteiņa Granta uzmeklēšana”¹ parauga –, bet izdevniecība vēlējās nosaukumu “Mazie troļļi”, lai lasītāji labāk saprastu.

Šo stāstu ir stipri ietekmējušas bērnu grāmatas, kuras biju lasījusi un iemīlējusi, – te ir nedaudz no Žila Verna, nedaudz no Kollodi (meitene ar zilajiem matiem) un tā tālāk. Un kāpēc gan ne?

Lai vai kā, šeit ir mana pirmā grāmata ar *happy end*².

Tove Jansson

---

¹ Grāmatas “Kapteiņa Granta bērni” sākotnējais nosaukums.

² Laimīgās beigas. (Angļu val.)

Reiz augusta beigās – varēja būt jau krietni pēcpusdienā – trollītis Mumins un viņa māmiņa nonāca lielā meža visdziļākajā vietā. Tur bija pilnīgs klusums; starp kokiem tik tumšs, it kā jau būtu iestājusies krēsla. Šur un tur auga milzu puķes, kas spīdēja pašas no sevis – līdzīgi raustīgai lampu gaismai –, un visdziļāk ēnās kustējās sīki, zaļsalīti punktiņi.

– Jāņtārpiņi, – sacīja trollīša Mumina māmiņa, bet gājējiem nebija laika apstāties, lai tuvāk uz tiem palūkotos. Proti, viņi bija devušies meklēt patīkamu un siltu vietu, kur varētu uzcelt māju un ielīst, pirms uznāk ziema. Troļļi Mumini it nemaz nepanes aukstumu, tālab mājai bija jābūt gatavai līdz oktobrim.

Tāpēc viņi gāja tālāk – aizvien dziļāk un dziļāk tumsā un klusumā. Pamazām trollītis Mumins sāka just bailes un čukstus vaicāja māmiņai, vai, pēc viņas domām, tur dziļumā esot kādi bīstami zvēri. – Diezin vai, – viņa atteica, – lai gan varbūt būs labāk, ja mēs iesim maķenīt ātrāk. Bet es ceru – ja parādīsies kas bīstams, mēs nebūsim pamanāmi, jo esam tik mazi.

Piepeši trollītis Mumins satvēra māmiņu cieši aiz rokas. – Skaties! – viņš sacīja un bija tik nobijies, ka aste saslējās stāvus gaisā. No koka stumbra ēnas uz viņiem blenza divas acis. Iesākumā arī māmiņa nobijās, bet tad mierinoši teica: – Tas būs ļoti mazs zvēriņš. Pagaidi, es to apgaismošu. Redzi, tumsā viss izskatās daudz briesmīgāk.